

Går det att få vård utomlands?

Det händer att det är långa väntetider i vården. Vad finns det för möjlighet att få ditt sjukvårdsbehov tillgodosett utomlands och samtidigt få hjälp med betalningen från det allmänna?

Ibland kan det vara behövt att lämna Sverige för att få rätt sjukvård i rätt tid. Nedan skriver jag om planerad sjukvård utomlands, alltså sjukvård som jag lämnar Sverige för att få. Jag kommer inte att beröra behov av akutvård utomlands som kan uppstå vid en resa.

Första oktober 2013 kom en ny lag som ger rätt till planerad vård utomlands. Denna rätt har även funnits tidigare men har då varit styrd av en förordning (EG nr 883/2004) samt ett antal EU-domar. Nu har rätten alltså kommit på pränt i svensk lag vilket underlättar för individen att kunna hålla reda på vad som gäller för utlandsvård.

Rätten till planerad vård utomlands gäller i EU- och EES-länderna. Det finns även länder utanför EU som Sverige har avtal med för planerad vård, till exempel Turkiet och Schweiz.

Rätten till ersättning för planerad vård utomlands förutsätter att motsvarande vård finns och bekostas av det offentliga i Sverige. Dessutom ska vårdformen vara baserad på vetenskap och erfarenhet. Uppfyller inte vården dessa kriterier kommer inte ersättning att godkännas.

Vården som tillhandahålls i utlandet ska ges av behörig hälso- och sjukvårdspersonal.

För att kunna få rätt till ersättning för vård utomlands krävs att du är berättigad till sjukvård i Sverige. Den som bor eller arbetar i Sverige är oftast berättigad till vård här.

Kostnader upp till kostnaden för motsvarande vård i Sverige godkänns och ersätts vid planerad vård utomlands.

Det är du själv som får leta upp och föreslå lämplig vård och vårdinrättning. Det är ingenting som det offentliga kommer att hjälpa till med.

Försäkringskassan är ansvarig för hanteringen av ansökningar om ersättning för planerad vård utomlands. De handlägger och fattar beslut om ersättning efter samråd med respektive landsting. Frågor som till exempel vårdkötider utreds och om kön är tillräckligt lång kan planerad vård i utlandet godkännas. Det finns tre vägar att gå vid ansökan om ersättning för planerad vård utomlands.

1. Förhandstillstånd

Förhandstillstånd om ersättning kan du få om väntetiden för den vård du behöver är för lång i Sverige och du får vården av en offentlig vårdgivare utomlands. Det är landstinget som avgör om väntetiden är för lång eller ej för respektive behandling.

Du ansöker om förhandstillstånd hos Försäkringskassan och det tar två till tre månader att få beslut från dem. Tillsammans med beslutet får du ett intyg som du visar upp för vårdgivaren och behöver då enbart betala det landets patientavgift.

Utgifter för resa, kost och logi samt för medresenär kan du ansöka om från Försäkringskassan (gäller ej Turkiet) när vården är utförd och du är tillbaka i Sverige. Då sänder du originalkvitton tillsammans med en ansökan till Försäkringskassan.

2. Förhandsbesked

Förhandsbesked kan du få innan du åker till ett annat land för behandling (gäller ej Turkiet och Schweiz). På förhandsbeskedet står det hur mycket ersättning du kan få för vården. Ersättningen ansöker du om efter du kommit tillbaka till Sverige. Förhandsbesked gäller både vid privat och offentlig vård.

Huvudregeln är att du får ersättning för hela vårdkostnaden med undantag för din patientavgift. Dock ersätter Försäkringskassan aldrig mer än vad kostnaden skulle ha varit i landstinget. Om kostnaden överstiger detta får individen själv betala mellanskillnaden.

Det du kan få ersättning för är:

- Hälso- och sjukvård
- Tandvård
- Läkemedel
- Hjälpmedel
- Medicinska förbrukningsvaror
- Övriga vårdprodukter

Ansökan hanteras av Försäkringskassan och det tar 2-3 månader att få ett beslut.

3. Ersättning i efterhand

Ersättning i efterhand kan du få om du inte hinner vänta på något alternativet ovan eller redan har fått planerad vård utomlands (gäller ej i Turkiet eller Schweiz).

Huvudregeln är att du får ersättning för hela vårdkostnaden med undantag för din patientavgift. Dock ersätter Försäkringskassan aldrig mer än vad kostnaden skulle ha varit i landstinget. Om kostnaden överstiger detta får individen själv betala mellanskillnaden.

Det du kan få ersättning för är detsamma som under punkt 2, här ovan.

Ansöker gör du hos Försäkringskassan och skickar med originalkvitton med din ansökan. Handläggningstiden är två till tre månader.

Att söka planerad vård utomlands kan vara ett alternativ för att få vård snabbare. Som jag skrivit är handläggningstiderna två till tre månader så det gäller att vara ute i god tid. Innan ansökan är det bra att gå in på Försäkringskassans hemsida för att läsa och ta fram rätt blankett.

Lag:

Lag (2013:513) om ersättning för kostnader till följd av vård i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområde.